

Het venijn zit 'm in de staart

Dit artikel is in zijn geheel (met diagram) na te lezen op www.eeuwigschaak.nbsb.org.

De zomer breekt aan, de temperaturen lopen op, de zon schijnt lekker buiten. Dat betekent ook automatisch dat het schaakseizoen op z'n einde loopt. Afgelopen donderdag werden slechts 4 partijen gespeeld voor de interne competitie. Van die 4 partijen waren er dan ook nog 2 bij die al heel snel beslist waren. Eén partij was zelfs al afgelopen, voordat de andere partijen goed en wel begonnen waren. Joost Asselberg verraste Albert Wittkampf en wist al vrij vroeg in de partij onverwacht mat te geven. Er waren al wel de nodige zetten gedaan, maar omdat beiden zeer snel hadden gespeeld, waren ze wel erg vroeg klaar. En wat doe je dan? Je draait het bord om en speelt gewoon nog een partij! Al telde die natuurlijk niet mee voor de interne competitie.

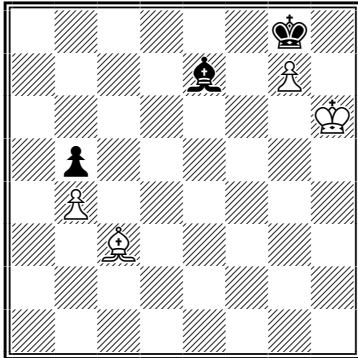
Kees van Hogeloon wist al vroeg in de partij de dame van Jan Konings in te sluiten. Jan pakte nog twee lichte stukken voor zijn dame en bood nog dapper weerstand, maar met zo'n materiële achterstand is het toch vechten tegen de bierkaai. Kees won dan ook zonder problemen.

De resterende twee partijen mochten er wezen. Het waren echte aanvalspartijen, waarin werd geknokt tot het eindspel en beide partijen bleven dan ook tot het eind toe spannend. John van Helden wist Wim Soeters na een strijd die lang gelijk op ging op de knieën te krijgen met een familieschaakje, wat hem een stuk opleverde tegen een pion. Wim won nog een tweede pion terug, wat resulteerde in een lastig eindspel, dat John uiteindelijk tot een goed einde wist te brengen.

Ook in de partij tussen Matti Hurkmans en Toon de Rooij was lang onduidelijk wie er met het punt vandoor zou gaan. Het leek beslist toen Matti een dame tegen een toren voorkwam, maar er kwam meteen een verdraaid moeilijk eindspel op het bord, met een dame voor Matti en een toren en pion voor Toon. De zwarte pion sloop heel venijnig naar de 2^e rij en Toon kon zo nog remise forceren. Toon de Rooij is als schaker net een Duitse voetballer: je hebt nooit van hem gewonnen voordat hij mat staat of opgegeven heeft. Hij heeft altijd wel nog een venijnige truc achter de hand!

Het eindspel blijkt maar al te vaak het moeilijkste onderdeel van een schaakpartij te zijn. Dat lijkt een paradox: hoe minder stukken er op het bord staan, hoe moeilijker het spel wordt! Dat komt omdat in die fase het kleinste detail enorme gevolgen kan hebben. Even naar het verkeerde veld met de koning en de winst is weg of de kans op remise is verkeken. Bovendien zijn veel partijen al voor de eindspelfase beslist en komt het eindspel daarom niet altijd op het bord. Daardoor krijgen schakers weinig ervaring in het eindspel. En eindspeltheorie bestuderen is voor veel schakers taaie en saaie kost, zodat schakers die louter en alleen voor hun plezier schaken daar veelal niet aan beginnen. Op hoog niveau is kennis van het eindspel echter een vereiste!

Een voorbeeld van hoe even niet opletten fatale gevolgen heeft in het eindspel, zo van het bord geplukt. (Zie diagram)

Wit staat faliekant gewonnen. De witte koning hoeft alleen maar naar de zwarte pion te lopen om het op te vreten en dan heeft de witte b-pion vrij baan. De zwarte koning kan niet weg van de g-pion en eer de zwarte loper bij die pion kan staat de witte koning zijn vrijpion op de b-lijn te beschermen. Dus: op naar de b-pion en wit speelde:

55. Kh3-g3??, Le7xb4!!

Remise! Als wit de loper slaat is het pat en als hij dat niet doet geeft zwart zijn loper voor de g-pion en is het ook remise. Had de witte koning een omweggetje via h5 gemaakt dan was er geen vuiltje aan de lucht geweest. Daar heeft de witspeler dan een hele avond voor geploeterd! Wel briljant gezien van de zwartspeler! (Dat was overigens Frans Peeters, bij veel inwoners van de gemeente Rucphen ook wel bekend).

Stand aan kop C-manche:

1. Cees Buurman 81
2. John van Helden 70
3. Ad Bruijns 70
4. Wim Soeters 55
5. Ger van Aalst 52½
6. Ab Witkamp 49½
7. Kees van Hogeloon 45
8. Jan Konings 40
9. Cor Lazeroms 36½
10. Matti Hurkmans 35